

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ  
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**«БЕРЕЖАНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

*Наукова бібліотека*



# Пам'ятники книгам в Україні та світі

Бережани, 2026

Пам'ятників видатним людям у світі багато, явище це досить поширене. Існує маса пам'ятників, що прославляють значущі для держави події. Рідкісне явище - увічнення пам'яті про якісь предмети.

Книга по праву заслужила таку честь, що говорить про її важливе значення для розвитку всього людства: вона зберігає вікові мудрості, просвіщає, вчить, виховує, дає можливість поринути у світ вічного та прекрасного. У всьому світі є безліч чудових пам'ятників книгам, гідних нашої уваги.

Такі скульптури ставлять біля університетів, книжкових магазинів та бібліотек, у центрі міста або тінистих алеях на околицях. Пропонуємо цікаві факти щодо цього.

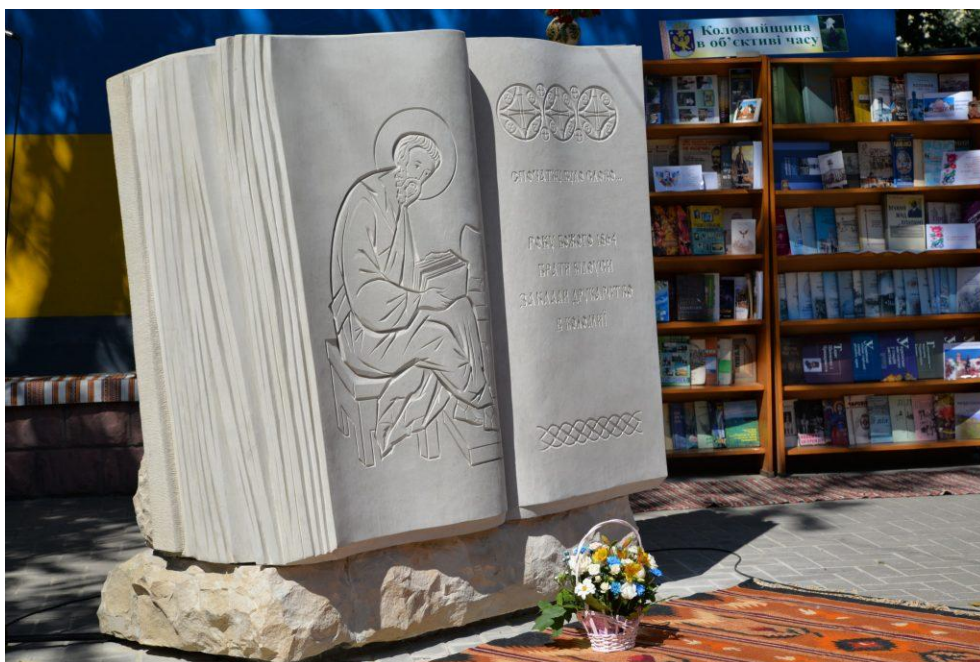
На жаль, частина пам'ятників книзі та культурі залишилася на тимчасово окупованих територіях або була зруйнована внаслідок війни, що є болючою втратою для нашої культурної спадщини.



Пам'ятник святам Кирилу та Мефодію в Мукачеві. Навряд чи творці слов'янської абетки колись бували в Закарпатті, але їх діяльність значно вплинула на розвиток та поширення християнської релігії в різних регіонах України. Пам'ятник рівноапостольним Кирилу та Мефодію було встановлено 1996 року.



Пам'ятник Федорову було встановлено 1977 року з нагоди 400-ліття початку книгодрукування на українських землях.



Пам'ятник українській книзі у м. Коломия (Івано – Франківська обл.) У 1864 році брати Білоуси заклали друкарство у Коломій. Скульптура представляє собою

розгорнену книгу, а витесані з каменю сторінки вражають пластикою і філігранним виконанням. На звороті – традиційний символ Галичини – лев. Сама скульптура витесана із цільного піщового каменю, привезеного аж з Тербовлі.



У парку КПІ біля першого корпусу: «Сходи пізнання» символізує шлях освіти студента. Київській «галузевій» скульптурі “Сходи пізнання” небагато часу, проте вона вже має своїх шанувальників, особливо серед студентів. Вирізали композицію зі старого зламаного грозою дерева.



Одеса, композиція Nota Bene.



22 березня 2019 року перед фасадом Одеської національної наукової бібліотеки відбулося урочисте відкриття скульптури «Книголюб» за авторства відомого одеського скульптора Михайла Рєви.



Перед будівлею Чернігівського національного технологічного університету— архітектурна форма у вигляді складених книг. І напис «WINSCIENTIAM», що демонструє прогрес та перемогу науки.



Скульптура «Студенти»: пам'ятник студентам на території університету «КРОК» в Києві



Артоб'єкт «Коло знань» – який символізує безперервність навчання.  
Україна, м. Бердянськ. 5-й корпус БДПУ.



**У Горлівці (Донеччина)** ,пам'ятник – найбільша книга в Україні. Цікавості події додає ще й те, що саме в Горлівці є(був) музей мініатюрної книги, де зберігається найменша книжечка у нашій країні.



Скульптурні композиції «Книжкове дитинство» в Центральному парку культури та відпочинку в Харкові





На території студмістечка Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка було відкрито пам'ятник "Граніт науки". Згідно з повідомленням, пам'ятник являє собою 2-метровий гранітний камінь, на якому лежать книги, а зверху на них сидить символ мудрості – сова.

**м. Полтава, Україна**



**Пам'ятник книзі. Івано-Франківськ, Україна**

**У всьому світі є безліч таких чудових, іноді вражаючих уяву, пам'ятників книгам, гідних нашої з вами уваги. Пропонуємо вам ознайомитися з деякими з них.**



Відкрито монумент книзі, встановленого навпроти Каршінського державного університету. Встановлення монумента стало логічним продовженням проведеної в країні масштабної роботи по залученню молоді до читання книг.

**м. Карші, Узбекистан**



Пам'ятник спаленим книгам знаходиться на площі Бебельплатц (Берлін), зведений у пам'ять про подію, що сталася на цьому місці 10 травня 1933 року - публічне спалення фашистами 12400 книг 149 авторів.



20-метровий пам'ятник "Der moderne Buchdruck" вагою 35 тонн, що складається з 17 книг німецьких авторів встановлено в Берліні, навпроти університету братів Гумбольта на честь «батька» сучасного друкарства Йоганна Гутенберга.



Пам'ятник книзі і писемності знаходиться у місті Хайфа (Ізраїль). Скульптура зображує величезний том висотою 2,8 м і шириною 0,5 м, з якого «висипаються» цифри і букви різних алфавітів світу.



Пам'ятник книзі "Рухнама" встановлено в Ашхабаді (Туркменія). Величезний монумент заввишки з двоповерховий будинок являє собою копію книги. Увечері обкладинка книги відкривається, і перша сторінка перетворюється на екран, на якому за допомогою проектора показують документальний фільм про становлення нації.



У Гринсборо (Північна Кароліна, США) розташований бронзовий пам'ятник американському письменнику О'Генрі. Його доповнює розкрита книга, де ліворуч на сторінці зображена ілюстрація до розповіді «Дари волхвів», а справа - початок «Вождя червоношкірих» з головним героєм, який визирає із-за сторінок.



Пам'ятник у формі нерівної стопці книг розташований перед книжковим магазином у Пекіні (Китай).



Дерев'яний пам'ятник з книгами всередині встановлений біля будівлі Ванкуверської Публічної бібліотеки (Канада).



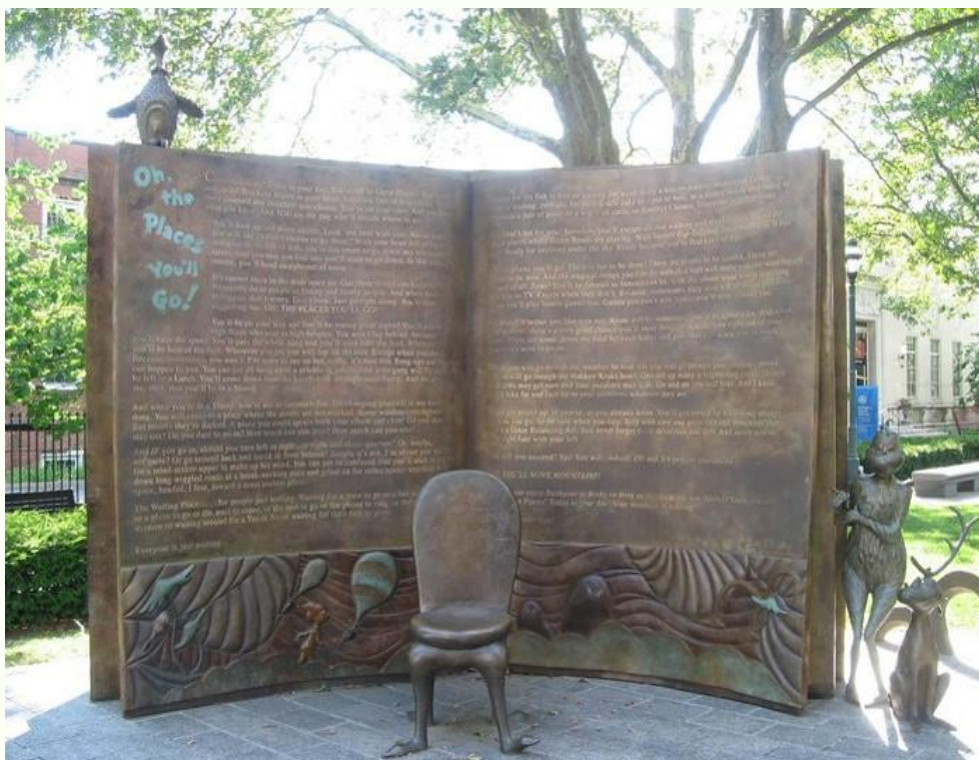
У місті Шарджа (Арабські Емірати) на Площі Культури біля мечеті встановлений пам'ятник, що зображає розгорнуту книгу, написану золотою арабською в'яззю. Книга являє собою Коран - найсвятішу книгу мусульман.



Скульптура "Пам'ятник книзі" встановлений в 1994 році Джоаном Бросса для "Гільдії букіністів Каталонії" на перетині проспекту Пасео де Грасія з Гран Віа у Барселоні, Каталонія (Іспанія).



Пам'ятник книзі в місті Кемер, Туреччина



Спрінгфілд, штат Массачусетс, США



У місті Шарджа (що знаходиться в Арабських Еміратах) на площі Культури біля мечеті Імам Ахмед бін Ханбал встановлений єдиний у своєму роді пам'ятник, що зображує розгорнуту книгу з тьмяно мерехтливою при світлі дня золотою арабською вязю. Ця книга ніщо інше, як Коран - сама священна книга мусульман.



У Стамбулі є лавки, що оформлені у вигляді книг. Всього їх налічується вісімнадцять. Кожна з таких незвичайних «книг» відкрита на найцікавішому місці літературного твору, текстами для них є цитати вісімнадцяти турецьких письменників і поетів.



Велетенський бронзовий пам'ятник є на кампусі Університету Цінхуа в Пекіні. На обкладинці величезного тому – китайські ієрогліфи і цифри, а з них проступає обличчя людини. Мета композиції – якщо немовля з'являється із лона матері, то людина, як особистість, формується завдяки книгам.



Незвичайний фасад бібліотеки в місті Канзас-Сіті (США). Перед початком будівництва місцевим жителям запропонували назвати книги, які є Канзас-Сіті, а потім величезні моделі книг, які називали найчастіше, були використані для зовнішнього оформлення бібліотеки.

Також є досить велика кількість пам'ятників, схожих один на одного, при цьому знаходяться вони в різних країнах та мають свою історію.



Пам'ятник книзі в Чилі



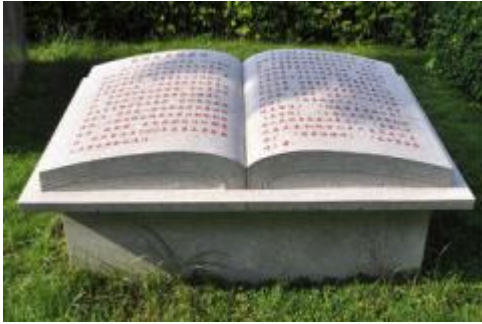
Пам'ятник книзі в Китаї



м. Мічиган, США



**«У чарівний світ розкритої книги всім доступний вхід» (М. Гафурі)**  
Існує безліч пам'ятників у вигляді розкритої книги. Представляємо деякі з них:



Кітай



м. Богота-Особливий-район-Колумбія



Пам'ятник в Беслані. Північна Осетія.



Книга статуя в Центральному парку.  
штат Баїя, Бразилія



Пам'ятник Біблії в Віторія-да-Конкіста,  
Нью-Йорк, США